

strænke Drifkælbigheden i vort Fædreland i en ganske betydelig Grad. Derfor vil jeg gerne have Lov til, fra et Afholdsstandpunkt at anbefale det høje Ting at vedtage Loven med den Bestemmelse, at Kommunalbestyrelserne skulle have Ret til at bestemme Udsalgstedernes Antal. Ligeledes vil jeg udtale min Glæde over, at stattepligtigt Øl er kommen med ind under denne Lov. Den sidste ærede Taler udtalte, at han vilde henstille, at vi ikke tog det med ind i Loven, saaledes som det i det foreliggende Forslag er stet fra Folketingets Side. Jeg tror, at vi vilde begaa en Fejl, hvis vi ikke tog bagerst Øl med ind under Loven ligesom de andre berusende Drikke. Men idet jeg hilser Forslaget som et Fremstridt paa Udruelighedsarbejds Fremme, vil jeg tilføje, at jeg ser et Tilbagestrid i Forslaget, som det er vedtaget af det høje Folketing, for saa vidt det i § 5 hedder, at „Adkomst paa Gæstgiveri (Krohold) giver Ret til at herbergere og beværte.“ I det oprindelige Regeringsforslag stod der tilføjet „rejsende“, men det Ord er faldet ud i Folketinget. Jeg er ikke uvidende om, at det Udvalg, der har været nedsat i det andet høje Ting, har i sin Betænkning udtalt, at det ikke har kunnet overholdes i Praksis, at man forbød, at Kromænd udstændte til ikke-rejsende. Jeg er ikke i Tvivl om, at der i Anledning af Lovforslaget vil blive nedsat et Udvalg i dette Ting, og vil da bemærke til dette ærede Udvalg, om det ikke vil være rigtig at genoptage Ordet „rejsende“, idet jeg tror, at det vil ikke fremme Udruelighedsarbejdet, om vore Kromænd omkring i Landet skulde saa Lejlighed til at beværte saa meget de ville dem, der ikke kunne kaldes rejsende, hvormed jeg naturligtvis egenlig mener Sognets Beboere.

I § 6 omtales der, hvordan der skal forholdes ved Markeder, Fester og Møder. Jeg ved vel, at der kan siges, at den vedtagne Bestemmelse er et Fremstridt, idet der er stet en Indstrækning i Retten til at beværte ved disse Lejligheder, idet kun Folk fra den paagældende Næringsfreds, hvorved jeg forstaa Jurisdiktion eller Herred, skal have Adgang dertil. Set fra mit Standpunkt forekommer det mig dog at være noget af en March paa Stedet og det saa meget mere, som jeg ikke kan erkende, at det er til Spor af Nytte, at der findes berusende Drikke paa Markedet. Stønt jeg har særdeles paa Markedet siden mit 13de Aar, har jeg endnu ikke set, at der er foretaget en eneste fornuftig Handel mere, fordi der findes berusende Drikke der. Derimod er der foretaget mange gale og tøsiede Handler, der er begaaet mange Polituordner, fordi

der har været Adgang til at saa berusende Drikke eller stikkelige Folk ere blevne til rene Bøller, der have overfaldet og slaet Folk. Det er altsaa set fra et Afholdsstandpunkt. Men heller ikke fra et Agrar- og Landbrugsstandpunkt kan jeg erkende, at det er et Fremstridt. Jeg skal tillade mig at erindre om den Resolution, der i 1895 blev indsendt fra de samvirkende danske Landboforeninger til den høje Regering og Rigsdag, og som blev vedtaget paa et Delegeretmøde, hvor der var repræsenteret over 50,000 danske Landmænd. Der udtales her et Ønske om „at der maatte blive truffen Foranstaltning til at hemme det overhaandtagende Drifkeri ved Markederne, særlig de Torvedage m. v., der umotiveret ere traadte i de affastede Krammarkeds Sted, ved Løsgreauktionerne paa Landet, Frilørdagene og Sæstionerne i Byerne, og som har bragt Ulykke over Familierne og virket fordærveligt, særligt paa Ungdommen.“ Idet jeg bringer denne Resolution, bag hvilken der staa 50,000 danske Landmænd, i frist Minde, skal jeg tillade mig at antyde, at jeg ikke finder, at der er gjort noget i det foreliggende Forslag, for at hemme Drifkeriet ved Markederne. Der er navnlig ikke stellet mellem autoriserede og uautoriserede Markeder, Torvedage eller Frilørdage, eller hvad man nu kalder det, der saa mange Steder i Byerne holdes paa visse Tider af Aaret, navnlig for at trække Landboudommen ind til sig. Der gaar da meget Drifkeri og noget, der er mange Gange værre, i Svang. Jeg vil tillade mig at anmode det eventuelle Udvalg om at tage dette under Overvejelse.

Der tales endvidere i § 6 om Fester og Møder, men Ordet „Valg“ staaer ikke i Loven. Man forudsætter altsaa, at det der bliver ved den gamle Ordning. Jeg vil dog henstille til det høje Ting at tage under Overvejelse, om det er rigtig, at de berusende Drikke udstændes i saa stort et Omfang, som Tilfældet er ved Folketingsvalget. Jeg har flere Gange set, at Valgtribunen har været omlejret af indtil 20 Drifketelte. Jeg vil til enhver Tid staa et Slag for den almindelige Valgret; men jeg siger, det er sørgeligt at se, at naar Landets Anliggender indankes for Folkets Dom, skal Fredsforstyrrelserne, de berusende Drikke, være til Stede i saa stort Omfang, og indvirke paa den rette Brug af den almindelige Valgret. Jeg har set, at der ikke alene har været indtil 20 Drifketelte, men der har været Udstækning i hver Gaard og Hus i den Landsby, hvor Valghandlingen foregaar, ja, jeg har endog set, at Valgbestyrrelsen har siddet ved den ene Ende af et Bord og modtaget Stemmer, medens der er